

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง คุชฎินิพนธ์ แนวทางการปฏิรูปกฎหมายเครื่องสำอางของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นายอักรเดช มณีภาค

ชื่อปริญญา นิติศาสตรคุชฎินิพนธ์

ปีการศึกษา 2558

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุชฎินิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิศิลป์ ประธานกรรมการ
2. ร้อยตำรวจโท ดร. อุทัย อาทิวา
3. ดร. สมจิต ประเสริฐศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิรูปกฎหมายเครื่องสำอางของประเทศไทย จากสภาพปัญหา แนวคิดทฤษฎีเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ เพื่อแสวงหาคำตอบตามกรอบแนวความคิดและสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยผ่านกระบวนการวิธีดำเนินการวิจัยเป็นลำดับโดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยข้อมูลทางเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 27 ท่าน การสนทนากลุ่ม 22 ท่าน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม และการตรวจสอบข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ และการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิจัยข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม โดยประชากรกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้บริโภคที่เลือกซื้อ-ใช้เครื่องสำอางเป็นประจำ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และได้นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางการปฏิรูปกฎหมายเครื่องสำอางของประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ

ประเทศไทยได้มีกฎหมายพระราชบัญญัติเครื่องสำอางเป็นแม่บทในการกำกับดูแลเครื่องสำอางที่ผลิตหรือนำเข้ามาจำหน่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2535 มาจนถึงปัจจุบันมีผู้ลักลอบผลิตเครื่องสำอางออกมาวางขายทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนและลักลอบผสมสารอันตรายลงในเครื่องสำอาง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสารที่กฎหมายกำหนดห้ามใช้ในเครื่องสำอางทั้งสิ้น

รวมทั้งการจัดทำฉลากเครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้อง เช่น การไม่ระบุรายละเอียดของผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า เป็นการหลอกผู้บริโภคด้วยการหลอกลวงแหล่งที่มา แหล่งผลิต ตลอดจน ส่วนผสมของเครื่องสำอาง จนเป็นเหตุให้ผู้บริโภคหลงเชื่อและซื้อมาใช้จนได้ซึ่งตราย บางรายถูกเอารัดเอาเปรียบจากการโฆษณาข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ เกินจริง หรือก่อให้เกิด ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ในขณะที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่สามารถเรียกร้องให้ ผู้ประกอบการธุรกิจใดใช้ความเสียหายได้สำหรับหลักเกณฑ์การกำกับดูแล และการควบคุม เครื่องสำอางของประเทศไทยที่มีบังคับอยู่ในปัจจุบัน พบว่า กฎหมายแม่บทในการกำกับ ควบคุมเครื่องสำอางคือ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535 และมีกฎหมายรองที่เกี่ยวข้อง กับการกำกับดูแลเครื่องสำอางอีกหลายฉบับไม่สามารถกำกับดูแลเครื่องสำอางได้ ครอบคลุมทั่วถึงขาดมาตรการการกำกับดูแล และการควบคุมเครื่องสำอาง ทำให้ ไม่สามารถผลิตสินค้าเครื่องสำอางได้อย่างมีมาตรฐาน พบปัญหาหรือข้อบกพร่องจาก ของการกำกับดูแล และการควบคุมเครื่องสำอางของประเทศไทย คือ การขึ้นทะเบียน และรับแจ้งเครื่องสำอาง ฉลาก การควบคุมการโฆษณาเครื่องสำอาง การดำเนินคดีกับ เครื่องสำอางที่ไม่ถูกต้องและความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย การเข้าถึงกระบวนการเยียวยาล่าช้าไม่ทันต่อความเสียหาย อีกทั้งควรปรับปรุงมาตรการ ทางกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติเครื่องสำอางแห่งอาเซียน (ASEAN Cosmetic Directive) เนื่องจากเป็นพันธกรณีที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติ เครื่องสำอางแห่งอาเซียนนั้น นอกจากนี้ยังสามารถช่วยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม การผลิตเครื่องสำอางในประเทศไทย ด้วยการพัฒนาระดับมาตรฐานการผลิต เครื่องสำอางโดยนำหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตมาใช้ เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพของเครื่องสำอาง ส่งผลให้ผู้บริโภคได้ใช้ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมสนับสนุน การกำกับดูแลเครื่องสำอางให้กับผู้ประกอบการหรือผู้ลงทุนมีความสามารถในแข่งขัน ให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ

In carrying out this investigation, the researcher collected data through the use of a questionnaire. The sample population consisted of 400 consumers in Bangkok Metropolis, all of whom regularly purchased and used cosmetics. The data collected from responses to the questionnaire were used in establishing guidelines for making changes in or revising Thai cosmetic law. The researcher summarized the results of data analysis and arranged the findings sequentially.

Thailand has had a Cosmetics Act since 1992. It has purportedly served as a model whereby domestically produced cosmetic products sold on the market can be controlled and monitored. Nevertheless, some manufacturers illegally produce cosmetics for sale without having registered the products and sometimes add dangerous substances to their cosmetic products. Neglected is the fact that the law forbids the use of such substances in cosmetic products. The labels on cosmetic products are incorrect, since they do not properly identify manufacturers or exporters. This deceives consumers, inasmuch as the origin, sources and ingredients are not divulged to consumers. Still, consumers are persuaded to purchase these cosmetic products and then often suffer damages. Some consumers are taken advantage of, in that they believe false information and exaggerated claims placed in advertisements that are deliberately designed to mislead consumers. The majority of the consumers cannot call for business owners to pay compensation for the damages they have suffered and so they are denied remedies for having been the victims of wrongdoing.

Insofar as concerns standards for supervising and controlling cosmetics in Thailand as currently enforced, the following has been found:

As a model law, the Cosmetics Act, B. E. 2535 (1992) was designed as a means of supervising and controlling cosmetic products. Although there are other laws purportedly serving similar purposes, they do not completely control cosmetic products, especially since there is a deficiency in monitoring measures. The production of cosmetics therefore falls short of adhering to proper standards. Defects are found when it comes to registration and notifying the authorities of the presence of cosmetics in Thailand. Cosmetic advertisements are uncontrolled, as are labeling, operations involving illegal cosmetic products, and liability arising from damages suffered through the use of unsafe cosmetic products. Access to remedy procedures is time consuming and the results are incommensurate with the damages actually incurred.

Legal measures should be improved such that they meet ASEAN cosmetic directives. Thailand has the obligation to act in conformity to ASEAN directives in this instance. In addition, the Thai cosmetic manufacturing industry should be encouraged and supported. The industry level should be raised such that appropriate cosmetic production standards are met. Good standards and appropriate measures to be taken should be brought to the attention of cosmetic entrepreneurs and used as guidelines in developing quality cosmetic products. Standards should be brought up to the international standard, so that domestic cosmetic manufacturers and investors in the cosmetic industry can show a competitive capacity characteristic of other civilized countries.